2024/442

5.2.2024.

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2024/442

od 24. siječnja 2024.

o zahtjevu za registraciju europske građanske inicijative pod nazivom „Zabrana praksi konverzije u Europskoj uniji” u skladu s Uredbom (EU) 2019/788 Europskog parlamenta i Vijeća

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2024) 344)

(Vjerodostojan je samo tekst na engleskom jeziku)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2019/788 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o europskoj građanskoj inicijativi ([1]), a posebno njezin članak 6. stavke 2. i 3.,

budući da:

(1) Komisiji je 27. studenog 2023. podnesen zahtjev za registraciju europske građanske inicijative pod nazivom „Zabrana praksi konverzije u Europskoj uniji”.

(2) Organizatori inicijative naveli su da je njezin cilj pozvati Komisiju da „predloži obvezujuću zakonsku zabranu praksi konverzije koje su usmjerene na LGBTQ+ građane u Europskoj uniji”. U inicijativi se te prakse definiraju kao „intervencije čija je svrha promjena, represija ili potiskivanje seksualne orijentacije, rodnog identiteta i/ili rodnog izražavanja LGTBQ+ osoba”. Organizatori smatraju da bi Komisija trebala: „predložiti direktivu kojom se prakse konverzije dodaju na popis kaznenih djela u EU-u ili izmijeniti postojeću Direktivu o jednakosti (2008.) kako bi se uključila zabrana praksi konverzije.”; „provesti neobvezujuću rezoluciju u kojoj se poziva na široku zabranu praksi konverzije” u Uniji; i izmijeniti Direktivu 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([2]) kako bi se uspostavili takvi minimalni standardi za „žrtve praksi konverzije”. Organizatori navode i da bi sve države članice „trebale uvesti zabranu praksi konverzije ili preispitati postojeće zabrane”.

(3) U prilogu inicijativi navedene su dodatne informacije o predmetu, ciljevima i pozadini inicijative. U njemu je objašnjeno da se prakse konverzije „sastoje od niza različitih mentalnih i fizičkih manipulacija, psihološko-hipnotičkih indoktrinacija (obično predstavljenih javnosti kao ‚terapije’), medicinskih i homoeopatskih intervencija, egzorcizma i drugih tretmana koji se provode s ciljem mijenjanja seksualne orijentacije, rodnog identiteta i rodnog izražavanja”. U prilogu se navode podaci iz niza izvješća, na temelju kojih su organizatori izračunali da je „otprilike 5 % LGBTQ+ građana EU-a bilo izloženo pritiscima da se podvrgnu praksama konverzije”. Organizatori navode i preporuke za zabranu praksi konverzije iz izvješća za 2023. naslovljenog „Conversion Practices on LGBT+ People” ([3]) (Prakse konverzije usmjerene na LGBT+ osobe), koje je zatražio Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove Europskog parlamenta.

(4) Kad je riječ o ciljevima inicijative, Komisija bi mogla donijeti prijedlog za preporuku Vijeća kojom se poziva na zabranu praksi konverzije, na temelju članka 83. stavka 1. i članka 292. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) ili članaka 19. i 292. UFEU-a.

(5) Komisija bi također mogla predložiti mjere u vezi s praksama konverzije na temelju članka 19. UFEU-a, pod uvjetom da su zahtjevi te odredbe propisno obrazloženi, a posebno da se prakse konverzije mogu kvalificirati kao diskriminacija na temelju spola ili spolne orijentacije u smislu navedene odredbe.

([1]) SL L 130, 17.5.2019., str. 55., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj

([2]) Direktiva 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP (SL L 315, 14.11.2012., str. 57., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj).

([3]) https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4dddcff4-2450-11ee-94cb-01aa75ed71a1.

(6) Naposljetku, ne može se isključiti da bi Komisija mogla predložiti dodavanje određenih praksi prisilne konverzije na popis kaznenih djela u EU-u na temelju članka 83. stavka 1. UFEU-a, pod uvjetom da su zahtjevi te odredbe propisno obrazloženi, a posebno da se takve prakse konverzije mogu smatrati „kaznenim djelima u području osobito teškog kriminaliteta s prekograničnim elementima koji proizlaze iz prirode ili učinka takvih kaznenih djela ili iz posebne potrebe njihova zajedničkog suzbijanja”.

(7) U pogledu uspostave minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava praksi konverzije, Komisija bi na temelju članka 82. stavka 2. UFEU-a mogla predložiti izmjene Direktive 2012/29/EU o pravima žrtava.

(8) Stoga Komisija smatra da nijedan dio inicijative ne izlazi očito iz okvira njezinih ovlasti da podnese prijedlog pravnog akta Unije radi provedbe Ugovorâ.

(9) Taj zaključak ne utječe na procjenu ispunjenosti konkretnih materijalnih uvjeta potrebnih za djelovanje Komisije u ovom slučaju, što uključuje procjenu usklađenosti s načelima proporcionalnosti i supsidijarnosti te temeljnim pravima.

(10) Skupina organizatora dostavila je odgovarajući dokaz da ispunjava zahtjeve utvrđene u članku 5. stavcima 1. i 2. Uredbe (EU) 2019/788 i imenovala je osobe za kontakt u skladu s člankom 5. stavkom 3. prvim podstavkom te uredbe. U skladu s člankom 5. stavkom 7. Uredbe (EU) 2019/788 osnovana je pravna osoba posebno za potrebe upravljanja inicijativom.

(11) Inicijativa nije očito uvredljiva, neozbiljna ili šikanirajuća niti je očito u suprotnosti s vrijednostima Unije iz članka 2. Ugovora o Europskoj uniji ili pravima iz Povelje Europske unije o temeljnim pravima.

(12) Inicijativu pod nazivom „Zabrana praksi konverzije u Europskoj uniji” trebalo bi stoga registrirati.

(13) Zaključak da su ispunjeni uvjeti za registraciju u skladu s člankom 6. stavkom 3. Uredbe (EU) 2019/788 ne podrazumijeva da Komisija na bilo koji način potvrđuje činjeničnu točnost sadržaja inicijative, koja je isključiva odgovornost skupine organizatora inicijative. U sadržaju inicijative izražavaju se isključivo stajališta skupine organizatora, koja se ni na koji način ne mogu smatrati stajalištima Komisije,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Registrira se europska građanska inicijativa pod nazivom „Zabrana praksi konverzije u Europskoj uniji”.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena skupini organizatora građanske inicijative pod nazivom „Zabrana praksi konverzije u Europskoj uniji”, koju u svojstvu osoba za kontakt predstavljaju Mattéo GARGUILO i Robin NOËL.

Sastavljeno u Bruxellesu 24. siječnja 2024.

Za Komisiju
Věra JOUROVÁ
Potpredsjednica